

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.27/2016/4. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. január hó 11. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

A jogellenes fogvatartás büntette miatt **vádlott** ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. február hó 03. napján kihirdetett 41(I.)Kb.1080/2015/6. számú ítéletét helybenhagyja.

Indokolás:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. február 03-án kihirdetett 41(I.)KB.1080/2015/6. számú ítéletével **vádlottat** a Btk. 304.§ (1) bekezdésébe ütköző jogellenes fogvatartás büntette miatt emelt vád alól felmentette. Megállapította, hogy az eljárás során felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész a felmentés miatt a vádlott terhére a bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést, majd mellékelte fellebbezése írásbeli indokolását. Álláspontja szerint a bíróság a megállapított tényállásból helytelenül vont le jogi következtetést a vádlott felmentésére. Kifejtette, hogy a rendelkezésre álló tények és bizonyítékok alapján megállapítható, hogy az Rtv. 33.§ (1) bekezdése, valamint a (2) bekezdése b) pontjának helyes értelmezésével szükségtelen, indokolatlan és ezért jogellenes volt a sértett előállítása, hiszen a sértett szabályszerű idézés hiányában, önként jelent meg ügyvédjével a kapitányságon a gyanúsított kihallgatása céljából. Indítványozta ezért a vádlott bűnösségének megállapítását és vele szemben pénzbüntetés kiszabását.

A vádlott és védője az elsőfokú ítéletet tudomásul vették.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.145/2016/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést kiegészítéssel tartotta fenn. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bizonyítékokat egyenként és összességében is megvizsgálta, majd - a vádlott tagadása mellett - mérlegelési jogkörében állapította meg a történeti tényállást, amely részben megalapozatlan. Álláspontja szerint a nyomozati iratok alapján - a sértett kapitányságon való megjelenésének időpontjával, az előállító helyiségben történő elhelyezésének és a gyanúsított kihallgatása tartamának feltüntetésével kiegészített tényállás már mindenben megalapozott lesz. Jogi álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a vádlottat felmentette. Érvelése szerint a hatóságnál önként megjelent sértett előállítása, aki a lakásán tartott házkutatások és lefoglalást követően védő igénybevételeivel nyilvánvalóan eljárási cselekmények miatt ment a rendőrségre, indokolatlan és ezért jogellenes volt. Az előállítás elrendelése a sértett gyanúsított kihallgatását egyébként is mintegy másfél órával megelőzte, szabadon bocsátása pedig csak a kihallgatás

befejezése után fél órával történt meg. Indítványozta ezért, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a tényállást átiratának megfelelően egészítse ki, az elsőfokú ítéletet változtassa meg, a vádlott bűnösségét mondja ki jogellenes fogvatartás büntetében, ezért szabjon ki vele szemben pénzbüntetést és kötelezze őt az eljárás során felmerült bünygyi költség megfizetésére.

A másodfokú nyilvános ülésen a katonai ügyész a perbeszédében az átiratában foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta. Hivatkozott az Rtv. 33. § (1) és (2) bekezdése b./ pontjának helyes értelmezésére, amely alapján a hatóságnál önként megjelent sértett előállítása törvénysértő, jogellenes volt, hiszen egyértelmű, hogy alá kívánta magát vetni az eljárási cselekménynek. Álláspontja szerint fogalmilag kizárt hatóság elé állítani azt, aki kihallgatása céljából megjelent a hatóság előtt. Utalt arra is, hogy a vádlott nem hivatkozhat arra, hogy parancsot teljesített, továbbá tudnia kellett, hogy a cselekménye jogellenes. Megismételve korábbi indítványát a vádlott bűnösségének megállapítására, az enyhítő és súlyosító körülményekre figyelemmel pénzbüntetés kiszabására, továbbá arra tett indítványt, hogy a másodfokú katonai tanács a felmerült bünygyi költség viselésére kötelezze a vádlottat.

A vádlott védője perbeszédében az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megalapozott tényállást állapított meg, indokolási kötelezettségének eleget tett és a jogi következtetése is helytálló. Kiemelte, hogy az Rtv. hivatkozott rendelkezése szűkítő feltételeket nem tartalmaz, az egyértelműen fogalmaz. Hivatkozott arra, hogy a kapitányságról bárki szabadon eltávozhat, az önkéntes megjelenés nem zárja ki, hogy ne lehessen a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyt előállítani. Álláspontja szerint az, hogy mi történt a sértett előállító helyiségbe helyezését követően, a vádlotti magatartás értékelése szempontjából irreleváns, így nincs jelentősége annak, hogy mikor kezdték el a kihallgatását, illetve mikor szabadították, mert ezt nem a vádlott végezte.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. Megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat maradéktalanul betartotta, perrendszerűen járt el. Ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bizonyítékokat egyenként és összességében is megvizsgálta, majd azok értékelésével mérlegelési jogkörében eljárva állapította meg a történeti tényállást.

Az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárás során a vádlott érdemi vallomást tett. Az elsőfokú katonai tanács a vádlotti védekezést vizsgálva kihallgatta azokat a tanúkat, akik a vádbeli cselekménnyel összefüggésben ismeretekkel rendelkeztek, így különösen **sértettet** és **tanú2-t**, továbbá **tanú3-t**. **tanú3** bünygyi osztályvezető - akivel szemben az ügyészség a jogellenes fogvatartás büntette miatt folytatott nyomozást bűncselekmény hiányában megszüntette - mindenben megerősítette a vádlott védekezését. E tanú fenntartotta azt a vallomását, miszerint ő maga tájékoztatta a rendőrségen önként megjelenő sértettet arról, hogy elő lesz állítva és erre a vádlottat ő utasította. Nem tudott arról, hogy a sértett a vádlott felhívására önként jelent volna meg, de ennek nem is tulajdonított volna jelentőséget. Azonnal intézkedett, hogy az előállításban lévő sértettet gyanúsítottként kihallgassák, ezt követően a sértettet szabadon engedték. **tanú4** szolgálatirányító parancsnok is alátámasztotta a vádlott és a bünygyi osztályvezető vallomását. Az elsőfokú katonai tanács ismertette továbbá a releváns bünygyi iratokat. Az elsőfokú bíróság az általa számba vett bizonyítékokat értékelte, értékelő tevékenységéről megfelelően számot adott. Az elsőfokú bíróság tehát megalapozott tényállást állapított meg, amelynek személyi részét a másodfokú bíróság a vádlott nyilatkozata alapján a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontjára figyelemmel

kiegészíti azzal, hogy: „**vádlott** egy kiskorú gyermek részbeni tartására köteles.” A tényállás más hiányosságban nem szenved, további kiegészítésre nem szorul.

Az előzőekben írt kiegészítéssel az elsőfokú bíróság ítélete már mindenben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául.

A másodfokú bíróság a vádlott bűnösségének megállapítása és vele szemben büntetés kiszabása érdekében előterjesztett ügyészi fellebbezést nem találta alaposnak.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács helyesen vizsgálta, hogy a sértettel szemben alkalmazott szabadságelvonó intézkedés jogellenes volt-e. E körben értelmezte az Rtv. 33. § (2) bekezdésének b./ pontját, amely szerint a rendőr a hatóság, vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható. A Rendőrségről szóló törvény nem tartalmaz további, konkrét szűkítő feltételeket. Ugyanakkor figyelemmel kell lenni az Rtv. 15. §-ában rögzített arányosság követelményére, mely szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. E törvényi rendelkezést is figyelembe véve a konkrét ügyben megállapítható, hogy a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható sértettel szemben további eljárási cselekményt kívántak foganatosítani, amelyhez jelentős bűnüldözési érdek köthető. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a vádlott parancsnoka tudta, hogy a sértett a védőjével megjelent, ő ennek ismeretében és a bűnüldözési érdek szem előtt tartásával utasította a vádlottat az előállítás foganatosítására. A másodfokú bíróság álláspontja szerint e személyi szabadságot elvonó intézkedés alkalmazása az előzőekre figyelemmel, az arányosság követelményét nem sértette. Nem merült fel olyan adat, körülmény, hogy a sértettel szemben visszaélészerűen vagy indulati-érzelmi alapon merült volna fel az előállítás alkalmazása. Tény, hogy a vádlott parancsra cselekedett, amelyet végrehajtott és - a fentiekben kifejtettek alapján - nem kellett felismernie azt, hogy jogszerűtlen lenne az eljárása.

A Btk. 304. § (1) bekezdése értelmében a jogellenes fogvatartás büntettét valósítja meg az a hivatalos személy, aki eljárása során más személyi szabadságától jogellenesen megfoszt. E büntett szempontjából a fogvatartás akkor jogellenes, ha az nem a törvényben meghatározott okból történik. Megvalósítása tudatos törvényszegést kíván meg, vagyis a személyi szabadságot elvonó kényszerintézkedés elrendelőinek tisztában kell lenni azzal, hogy intézkedésének a jogi előfeltételei hiányoznak. Amennyiben az elrendelő személytől a fogvatartató személye elválik, az utóbbira csupán az intézkedési jogosulttól való származást és annak alakszerű voltát szükséges vizsgálnia. (BH2002.255.)

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az Rtv. 33. § (2) bekezdése egyértelműen fogalmaz, nem tartalmaz szűkítő feltételeket. A bűnügyi osztályvezető által az előállításra jogszerűen kiadott parancs végrehajtása a törvényi előírásoknak megfelel, figyelemmel az arányosság követelményére és a bűnüldözési érdekre is. Ezért e kiegészítésekkel megállapítható, hogy az elsőfokú katonai tanács az általa megállapított és megalapozottnak ítélt tényállás alapján helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az alapján nem állapítható meg a vádlott bűnössége a Btk. 304. § (1) bekezdésébe ütköző jogellenes fogvatartás büntettében. Az általa tanúsított magatartás ugyanis nem valósítja meg az idézett hivatali bűncselekmény törvényi tényállási elemeit, mivel a vádlott az előjárói utasításnak és a törvényi rendelkezéseknek megfelelően járt el az előállítás végrehajtásánál. Nem tévedett tehát az elsőfokú katonai tanács, amikor a vádlottat a jogellenes fogvatartás büntette (Btk. 304. § (1) bekezdés) miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányában felmentette.

Az előzőekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzése a Be. 371. § (1) és (4) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. január 11.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Éva hb. alezredes s.k. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete jogerős.

, 2017. január 11.

. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
a tanács elnöke